

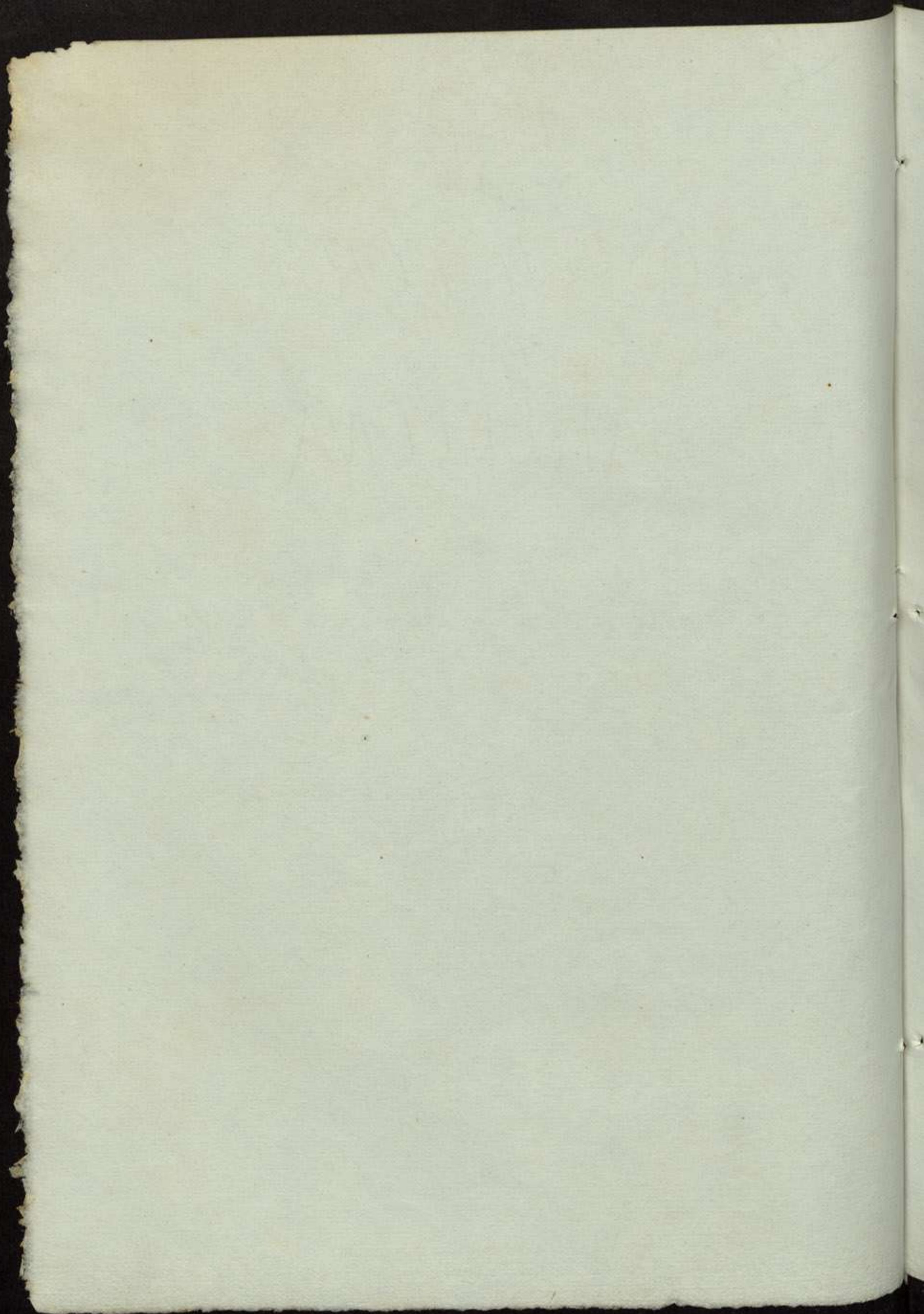
737.

LOS PINTORS
DE
BARCELONA

-

Tragedia en un acto y en vers
original de
Joseph Verdi y Felici.

—

PERSONAS.

Flusia.	Frega rejolas.
Lila.	id. Filla de Flusia.
D. Cosme.	Amo de pintors.
Quim.	Fadri majó.
Zófal.	Fadri pintor.
Quel.	Peó de pintors.
Joseph.	Peó de pintors.
Woy.	Aprenent.
Anton.	Fadri pintor
Un senyó.	un foraster.
Tom.	Fadri pintor.
Mero.	Fadri pintor.
Jano.	Fadri pintor.

Tipos.

Lo tipo de Flusia deu ser pobre y mes gros que'l de Sila, una vinde-
ta presumida de que encare val
alguna cosa.

Lo tipo de Flusia s'ha de distin-
gir be al costat del de Sila sent
los dos estrens es dir, ma more
grossa y quieta; la filla molt
prima y molt cap vest anant
ja un poch mes presumida en
la roba.

Lo tipo de D. Casme ha d'esser
un poch ridiculísat es dir, ha
de vestir ab un carrich pero molt
curt, casi te de semblar la capa

De un palisson, à si de que incli-
nantse las oëyas y portant lut-
xana ab quatre puxas puga
adquirir lo mateix tipo que Me-
fistófeles, no ha de desenidarse lo
bastó ni 'ls lentes.

En Casim com à fadri ma-
jò, portarà gorra y americana
en lo treball, pero molt curro
y tacat de tats colors; quant re-
presenta mundarse vesteix ab sobre
todo y hongo; porta patillas pero
rossas y 'ls cabells llarchs com un
artista mes de la frontera, se l'hi
distingeix una calva de pam y
mitj.

No's descriudin de que vesteixi
ab pantalon cla, lo s'rich que no

18 muda en lo treball y al detrás
dos pedassos negres en lo cul del
pantalou.

Los demés fadrins poden vestir
ab brusa tacada de tots colors es-
ceptuant Zófal que treballa ab
garibaldina vermella esquitxa-
da també de tots colors y brut
y estripat.

Lo tipo de en Guel es de
lo mes tranquil a la part que
tonto y vesteix ab brusa blava
ficada dintre'l pantalou pero
molt bruta y estripada, pelat
de cara, moreno y ab una gor-
ra sense bisera y espordeygas.

Joseph per l'estil de Guel
mes en Joseph no diu brusa sino

una levita que van arreuear los
 saldons y aixis com quel ha d'
 esser gros y ha de tenir gran pan-
 xa, en Toseph es molt prim y
 diu barretina pero molt vella.

Lo may ab brusa gorra y es-
 pardenyas.

Lo senyó foraster ab levita y
 sombrero de copa Matxo y Hem-
 bra, a judici dels actors, de mo-
 do que ereguin mes extravagant.

Los demés mirin lo que se
 encarreguin de treure'n lo
 partit que pugan, aixis com
 los expressats, cumplintse d'aquet
 modo lo desitj de

L'autor,

Acte iinich.

Representa una sala que s'està pintant: una porta al foro, una a la dreta y una a la esquerra, en aquest costat també hi haurà una finestra.

Los baixos de la decoració serant tapats en paper pintat del color que tinga'l fondo dels alts a fi de que davant s'hi pugan tirar les ratllas que en los alts hi hagi sens menester de malmetre la decoració per presentar la naturalitat.

Hi haurà una bastida quadrada o siga formada per quatre caballs

y altres tants taulons, ahant hi
 anirà en Fòsol y en Anton sent
 veure ab un pincel aixut que es-
 tant acabant los alts al alsar lo
 teló.

Dessota hi Navarra, ollas, cassolas,
 una galleda, un caixotet de guix,
 paperinas y demés frioleras y en
 Quim desfarà un cossi de calor que
 esperarà en Mero y Família Pepo
 tiranthi guix.

En Tano figurara que acaba de
 pintar las portas al alsar lo teló
 sucant ab lo pinsell aixut dintre
 de un pot. En Pep passarà paper
 de vidre a las portas de escena que
 encare no haigi pintat Tano y en
 Tan s' estarà aclarint un pot de

color al oli.

Lo way rescarà un cossi com
si'l neteges y tati ab la porció
qu' he mareat a cada hu, faran
venir l'asimpto tot contant al
alson lo telo.

SINFONIA.

La música de la sinfonia serà la
de: "la lluna la prima vestida de dol,
son pare la erida sa mare no la val" y a
"com venen los ons tereseta, tereseta, y a
com venen los ons tereseta y a cinch sons,
la lluna etc. t'ocali la petxinal-la, xinal-
là, xinal-la, gira barret y tambali, tam-
bali, tambali al sol, tres manedets dos quar-
tos.....

Escena I

Quim, Fosal, Anton, Mero Tan
y Nay.

—

cantant. ||)

—

(Música de la canció tres ma-
nedets los quartos.)

Zots. —

Bemenant sempre cossis
qu' es bo' l' ser pinto'
que sino fem negossis
vestim de senyo.

Tant lo brut peó com habil
en figura
perteneixen à la bella art
de la pintura.

(Música de la canço "si
te llevan a la carcel.)

Desde las enirnas dels pobres
als tetros dels ricks salons
nosaltres passem las bronjas
perque fassan molt mes goig.

Tregem xinxas, aranyas y faecas,
gastem oli, bernis, aiguarás,
cala y cals
per tenir en las butxacas,

(Marcant la butxaca de l'
vermilla.)

triquitri quitrissek, triquitriquitronk
vals, vals, vals.

(Tan se'n va per la dreta.
Pep s'amaga a la esquerra.)

Parlant.

Quim. — Bneu: aqui hi ha aquet colò
 (Dirijintse a Pere mentres
 Mero men lo cosí.)

anensen vos ab en Mero
 à fe 'l camp y arrimadero
 d'alli dintre 'l recambro.

(Se'n van Pere y Mero per la
 porta de la esquerra.)

Woy: ver si es calent lo trem.

(Lo woy se'n va per la por-
 ta de la dreta.)

Tano. — Y las portas del Saló
 també van d'aquet colò.

Qui — No: vejam si'ns entendrem.

(Tano y Quim se'n van per
 la porta de la esquerra.)

ESCENA II.

Fòfol, Anton y luego Guim.
Parlant.

Ant. — ¿Veritat qu' es orgullo's
agnet cap de seina?

Fòf. — ¡Molt!
Y ademés es esquivat.

Ant. — ¡Oh! això es moda entre 'ls pintos.

Fòf. — ¿Que val dir?

Ant. — ¡Que aquesta ray!...
sino fos tant famfarran....

Fòf. — Jo l' que crech qu' es un suplon.
No ho he sentit pas dir may.

Ant. — Donchs, reporra la franquesa
que te en l' amo, y ho veuràs.

Fòf. — Be, això es una bestiesa,

¿ perquè es franch?

Ant. — Be, tu seràs.

I' aquells que valen la seva.

Fof. — Deixat de sebas Anton,
 què mes seba que la seva,
 que vols que siga un suplon.

Ant. — D'ls que t' dirè.....

(Prim mort de la esquerra: An-
 ton lo veu y dissimula.)

allò ¿ saps?

Del Liceo.....

(Fofol compriment lo cambi de
 Anton, dissimula també.)

Fof. — Si, no va.....

vaja es un nyaps dels mes nyaps.

Ant. — Y tant que se'n va parla'

I' aquella fatxada, y ves,

¿ que li van fer?... re.

Zof. — ¡Oh! es que re.
Quatre testas de gerrè,
rentant la cara només
de las portas y parets,
imitant tant sals un xich
la pedra de Manjiich,
que va pintà en Barretets.

Qui. — Vet' aquí un xicot tant nano,
y te un pit com un gegant
(Surt Tom de la dreta ab
lo pot de color al oli.)

Tom. — Ja estich llest.

(Dirigintse a quin que desfa'
colors y li prova en los vaixos.)

Qui. — Allà al devant
poden ajudar à en Tom.

(Se'n va per la esquera en
Tom ab lo pot à la ma.)

Way?.....

Way. —

(De dintre respant lo way
pero molt fort.)

Mama.....

Qui. —

¿Y'l temps calent?

Way. —

(De dintre y eridant fort.)

¡Ja va! ore faig foc.

Qui. —

¿Encare?

Escena III.

Quim, Fòfol, Anton, Sila y luego Way.

Parlant.

(Surk Sila de la esquerra y's
dirigeix a Quim.)

Sila. —

Miris lo sen aprenent
sempre 'm vè a tocà la cara.

Qui. — ¿ Si, aixeri da?

Sila. — No: no es broma,
que'l hi daré un bon revés.

Qui. — ¡ Dónquili sort!

Tòfal — Si pugues.

Sila. — Pron que podré. ¡ Ah! for home.

(Se'n va per la esquerra molt cremada)

Qui. — No fora dona.

(Surk lo roig per la dreta
tot escabellat y cansat.)

¿ T'l temps?

Roig. — ¡ Oh! si ara estava ventant....

Qui. — ¿ Encare es fret? Douchs, ¿ que sem?

Roig. — Si sempre m'estant cridant.

(Se'n va'l roig per la dreta
y correus. Tòfal y Quim se riuen.)

Escena IV.

Zófel, Quim y Anton.

Parlant.

Qui. — Que n'es de murriet.

Ant. — Oh;

y gaudul, mès que cap gos.

Zóf. — Per' xò 's va posà à pintar.

Qui. — ¿Vols di que ho son los pintos?

Zóf. — Sino ho son, ne tenen fama;

y algun y l'ase sol xarayres;
 quan se parla dels tingaires,
 sentiren que din quant brama:

que per tot avren s'ha dit,
 y estari ab la convicció,
 qu'ha estat sempre tot pintó,
 pobre, drogo, y presumit.

Qui. — Que hi ha pintor pobre ho crech,
que hi ha pintor drogo, igual:
presumit, dir ho no cal,
perque qu' es costum l' dir, dech.

Mes que un pintor siga pobre,
drogo, y presumit tot just,
ho crech, si ho diuhen d' algun;
mes de tats... ratio, no sobra.

I com que 'ls pintors son homes,
com los que no son pintor,
vos encomano a tats dos
que no suporten tals bromas.

Que tinguen sempre l' judici,
perque deixim tals satleras,
de dirlos que en tot ofici,
en tota art, renglo' o carrera,

hi ha home pobre, home rich,
home presumit, y més

home sencill, del be amic:

y que consti, cam he dit
qu' es calumnia y traicio
lo qui diu qu' es tot pinto,
pobre, drogo y presumit.

7of. —

Tambe' l' men carbasso oren
qu' això de tats es mal mot,
ja que tot hom sap y veu
que ab tot per tot hi ha de tot.

Lo casat que te algun fill
y l' amo l' hi esursa un val,
que no pert may cap jornal
y vesteix sempre sencill,

que cunpleix quant es a l' obra,
tenint l' honra sense topó,....
no es cap presumit ni drogo,

(Surto Pere de la esquera
a buscar una rasqueta.)

aguet, es un pintor pobre,

(se mira a Fofol l'amenassa

y se'n va per la esquerra.)

Lo qui a la Bombela s'està
pasejant a munt y a vall,
ò ajenat sense lencia

per ~~veure~~ veure qui se treball,

que avuy per fe' escàndol cobra,

per quatre gats pren lo xopo,

(Surto Tom de la esquerra

a buscar una branja petita.)

no es cap presumit, ni pobre,

aguet, es un pintor drogo.

(se mira a Fofol, l'amenassa

sa y se'n va per la esquerra.)

Lo qui per la pretenció
de sabé campsi nua fulla
va vestit com un senyó,

y's tren punys y posta agulla,
 que ab un jornal de manobra
 se'n va sense sopà al llit,
 no es drapo, y sols es pobre,
 perque es pintor presumit;
 y com que ofeis n'hi ha molts
 y'l costum va dividit,
 no es par'l pintò qui es sols
 pobre, drapo, ò presumit.

(Sur't lo way de la dre'ta
 ab la cassola que darà à Zofal.
 En quell sur't tampe pel foro
 ab papè de viore à la ma.)

Escena V.

Zofal, Quim, Anton, Noy, Quel y luego Mero
 y D. Cosme.

Parlant.

Way. — Temps calent.

Quel. — ; Dieu 'ns do bon dia!

; que 'ns salta.

Qui. — Trenta mil naps.

Quel. — Anen a la Boqueria.

Zof. — Way, porta un retgla de caps.

(Lo way puja ab un retgla
dalt de la bastida.)

Qui. — ; que vindrà ell?

Quel. — que 'm se jo;

(torronsant las espatllas y en
quim se'l mira.)

home sino m'ho diu may:

ell me pregunta allà about way,

pero jo no 'm' ell.....

Qui. — ; que està allo'?

Mero. — Oh; si vinch a buscar cala.

Qui. — ¿ Perquè?

Mero. — Per aclarir'ho

Qui. — Ayga.

(Lo noy ja caure una casso-
la de dalt a baix,

Faf. — ¡ Ah!

Qui. — Sen caute, que no cayga.

(Arriba D. come pel foro
ab lentes lustrana y carrichu)

D. cor. — Qué heu romput?

Qui. — Una cassola.

D. cor. — ¡ Mala sort! ¡ sembra mentida!
¡ sempre 'ls mateixos excessos!

(Mirantse 'l noy ab ira
y Mero se'n va ab l'ayga.)

¿ y aixis van nos interessos?...

(Agafant un retgla y val-
quent'hi pegar.)

¿que hi feyan a la bastida?

Quel. — ¿Qué val que hi vagiga allà'...

(Dirigintse a D. Cosme: lo
noy se'n va per la dreta.)

Qui. — ¡Ah! no hi pensaba; l' senyo

(Dirigintse a D. Cosme.)

ni' ha demanat per frega
lo dintte de cada balcó.

Quel. — ¿Qué val que hi vagiga?....

(Dirigintse a D. Cosme.)

Qui. — A més,

ni' ha demanat per punta...

Quel. — ¿Qué val que hi vagiga allà'?

(A D. Cosme.)

D. Cos. — ¿Valen callar?

Quel. — No hi dit res.

Qui. — Lo cel obert, que això en Quel
pat se'l podria canyar!

D. Cor. — Ja ho mirarem

Qui. — (Pot se si

que hauré d'anar a pintar el cel.)

(En Fòfol y Antan treuen les
cassolas de la Bastida.)

Fòf. — ¡Bueno! ja està això qui met.

¡Treuen això?

(senyalant treure la Bastida.)

Qui. — Si, trayen.

D. Cor. — Desseguida la poseu
allí dintre l' saló.

(Surten Pere y Mero per la
porta de la esquerra y ajudan
a Fòfol y Antan a treure la Bas-
tida perquè ells ja estan
llestos de la feyna que feyan.)

Fòf. — Vejam si us plau: agranteu

Mero. — Agranteu.

(prenentli un tauλό.)

Ant. — Fireu à mi.

(A n'en Pere.)

Qui. — Ferim.

(Dont un tauλό à Mero.)

Fof. — Aguanten d'aqui.

(prenintli un tauλό.)

D. cos. — I vos mentres tant frequen

(A n'en Quel.)

la port dels balcon.

Quel. — ¿ Balcons?

D. cos. — ¿ Ho no entenen?

Quel. — Sinyò si.

D. cos. — Lo roy que 'us ajudi.

Quel. — ¿ A mi?

D. cos. — A vos, si, à vos, ¿ y donchs?

Ves à ajuda' l' Quel.

(Al roy que ve per la dreta.)

Woy. — ¿A que?....

D. Cor. — A lo que fa, cap si granuy.

Woy. — (Sempre m'ho diu ab regany.)

D. Cor. — ¿Y l'aygua?

(Forna enrabada y per la galleda.)

Woy. — ¿L'aygua també?

(En quel y ell sen van per la dreta.)

D. Cor. — Woy, woy, ¡mira que riurem!

Woy. — Ay coix ¿que sabia jo?

(En ~~quell~~ diu des de dintre.)

Qui. — Porta aquell altra tauló.

(Fòfol crida a Antonet.)

Fòf. — Antonet: arre l'portem.

(Dirigintse a Quim.)

Cantant.

(Aquest tros es de la mú-
sica del coro de Cospiradors)

De la sarsuela "Adriana Angot!!")

Dⁿ. Cosme.

D. Cos. —

Vaja l' se amo
es una delicia
que a' aquell que manas
sempre l' tens aturdit
y sense esse
ningu' de justicia,
taknom calla
quan fas algun crit.
To entre pintos
soch l' amo de molts
que ho soch dels cossis
dinhen tant sols
y a' desmentir me
vint y cinch

perque al Dissapte
 jo per tots tinch,
 tinch, tinch, tinch, tinch.
 tots porran la moi
 tinch, tinch, tinch, tinch.
 tots valen cabrà.

Resolut

mano jo y fem lo mut.
 perque si qui ls dono pa
 quant los faig treballà,
 ells a mi me l'estant Jan
 perque la seina m fem.

jo ls neseesito
 y ells a mi
 pero jo erido
 a tot fadrí
 y ells quant venhen
 que s'agenhen

y s'assenhen
al tauló

y jo no filo

(ab lo dit al ull.)

y ls vigilo

y m' emfilo

ab gran tò

no enrahanam mes per pò

y allavors crido mes jo.

Bòrrimo, bòrrimo, bòrrim això

(Alçant lo braçor.)

D' aquest plaspò

que no es cap flò

trèquimo, trèquimo, trèquin allò

D' aquell colò

que no manó jo.

(Ab gran tò.)

.....
.....

Tot això
 sent un amo pintò
 quant mes lo gaig deu se etern
 quant un pot ser govern
 que ressona mes son nom
 perque mana tot hom

¡ ay si un registre
 pogues ser!

¡ ay si un ministre
 pogues ser!

Bossa rassa

y ma casa
 ab bona basa

y de senyo.

Cada dia

jo'm faria

y m'ompliria

ben bé això.

(signant la butxaca.)

De molts mils rals y furro
fent a las corti un sermo.

¡ Viva l' sufragi!

universal

gent lliberal

y abaix fat mal.

Que sempre hi hagi

las eleccions

fora rasons

fora pontons.

(Aqui comensa la musi-
ca de la segona part del
himno de Riego en lo
cantabil de baix.)

y aixi ab l'afarta pobres
fat hom fora al crit meu

y enganyaria al poble

tocant per tot arreu.

(Aqui lligant un mocador
en lo bastó que porta forma
una bandera y canta l'himne
de Riego.)

quet xim cat ximple cat xim-ple
catxim catximple es l'palde

(Com qui s'entusiasma alçant los
brassos.)

que t xim que t xim; viva en Prim!
que t ximple quet ximple qu'es
nench xinch nene ne xinch nene
ne xinch ne xinch ne ne.

Escena VI

Quim, Zofol, Anton, D. Corne y Way

Parlant

Zof. — Y nosaltres dor; que fem?

¿ los baixos?

(Surten de la esquerra Quim,
Zafol y Anton.)

Qui. — Si, home: voy,
renta cassalas.

voy. — Ja voy.

(Surte lo voy de la dreta, u
agafa de brutas y las renta
al corri de l'aygua.)

Zof. — Has ~~del~~ du l' t'remp voy

D. Cos. — l' t'remp

t' non demanat, cap sigrony.

voy. — Coix; qué se jo!

D. Cos. — Mira, voy,

que t' fare un punt de pevoy
que no creixerai de un any.

(A Quim.)

De las paredes del saló

per ara no'n toquis res:
 beueno, donchs, ja no tens entes:
 vaja endevant.

Qui. —

Passi no be.

(Se'n va porta del foro.)

SCENA VII.

Fosol, Quim, Anton y Boy, luego un senyor.

Parlant.

Fosol. — ¿Es di, que hi volen passe
 tal mateix en lo saló?

Qui. — Arey diu que ab lo senyo
 Determinarem, no se.

Veyam, pot se'l puntarem

Ant. — ¿Tant aviat?....

Fosol. — (No diguen res.)

Qui. — (No digas res tu.)

Ant. —

¿Qué es?

(Surt pel foro un senyo fò-
raster sent lo mut.)

Qui — (Calla à ventar que riuem)

Senyo — ¿Saben quin preu te aquest pis?

(Ho pregunta à Anton y
l'hi fa 'l sort.)

¿Que' ès sort?

(Ho pregunta al voy que
renta cassalar.)

¡Semblan dos morts!

(Ho pregunta à Josef y també
fa 'l sort.)

Eph! pinto! ¡caram que sorts!
En ma vida no havia vist.

(Dirigitse à Quiu que també
fa 'l sort.)

Zu, nay!

(lo toca.)

Qui. — ¡Ay! qui hi ha aquí, sòs!

Senyo. — ¿Que val dir, sòs? ¡Indecent!

Qui. — Oh dispensi, de moment

me pensaba qui' era me gos.

Senyo. — ¿Saps si aquet pis es llogat?

Qui. — No: ¿que no ho saps tu? Donchs leusio.

Senyo. — ¡Indecent!

Qui. — En fas cent.

Senyo. — ¡Bruseo!

Zaf. — ¡Bestiota, mal educat!....

Senyo. — Vostè, no sap respecta!....

quant l'hi preguntin respongi.

Zaf. — ¿Que respongi? primè, donqui

lo Deusos quart.

Senyo. — Arri allà!

(Anantien pel foro tot sofocat.)

Qui. — Arri allà!

Ant. — Arri allà, ruck!

Qui. — Un gos vestit de senyó.

(Lo vray se pinta una bal-
dusa y se'n va per la esquerra.)

Fof. — Miren, jo ni veuré'l puch
d'home que no te instrucció,
perque l' que te urbanitat
tant l'hi es di lo deuvos grand
al pobre esclau del seu art,
com al mes rich y mudat.

Qui. — I nosaltres que podem
embrutarlos ab caló,
fent veure, quant això fem,
que no es fet ab intenció

al que al entrà allà ahont signem,
no'l danga, femli l' que m' dit,
que com no estarà instruhit
aixís pot ser l' instruirem.

(Arriba l' vray de la esquerra
correns.)

Escena VIII

Quiñ, Hoy, Fofal, Anton y luego
Sila y Lucia.

Parlant.

Hoy. — ¿En Tanto Día quant será
las buenas fiestas?

Fof. — ¡Hoy, tal!
no hi pensabam.

Qui. — ¡Tant seval!

(Valent dir que no li donara quant.)

Fof. — No, no: s'han de fer.

Ant. — ¿Es elà?

Qui. — An, donsch; Te, ves aqui sota

(ficomte la ma a la butxa.)

à cá la vinda Mayal.

Fof. — ¿De quant?

Ant. — De una pesseta.

Zof. — ¿Vols di?

Qui. — ¿Que m' de gastar molt?

Zof. — Be; pero....

Ant. — Ja n'hi ha prou.

Zof. — Au; Jauchs, ves.

Qui. — Fe', una targeta

(Donantli la pesseta.)

De bar que hi ha de pesseta,
que hi haigi algun dibuix nou.

(Anantseu lo voy pel foro
tot saltant.)

Zof. — No vaigis massa acorrent.

Qui. — ¿Volen di qu' es lliberal?...

(Referintse al omo y surt
Sila de la esquerra enfadada.)

Sila. — Miris lo seu aprenent
no mes barrina fe mal.

Qui. — ¡Altre cop!

Sila. — ¡Quin burdegàs!

l'hi dich que te un mal instint.

Qui. — ¿Que l'hi ha fet?

Sila. — Ab l'ayguarràs

ha mitat lo nostre xalint.

Qui. — Sempre 's pensa un entremetj

Sila. — L'ha encès, y pobre bestiala

ave de cremat grinyola,

y ha quedat d'allò mes lletj.

Fof. — Are aquí n'ha vingut un.

(Referintse al senyo que ha
entrat a la munda y sort llu-
cia per la esquerra y emfa-
dada també.)

Encia. — Vaja, vaja, Deixan corre.

Sila. — No està pel xalim, pel punt.

Encia. — No, perquè es una camorra

Teni un xiecatat aixis.

Sila. — Ta l's hi dich jo que te un cor,
que si en tot te tant amor
fóra be i bo per carli.

Qui. — Donchs cregui que'l qu'es son pare
Dir ell qu' es republicà.

Lucia. — Pot se es mes fill de sa mare,

Tof. — Fa escapularis.

Sila. — ¿què hi ha....

un cor que dir..... ay...! Detente!

(En lo moment no se recorda
pero tot seguit pensa hi no
dir resoludament.)

Tof. — No ho sè.

Sila. — Ah, prou ho endarino,
qu'es de una vassa dolenta;
un pillot, un asesino,
que no mes pensa en fer mal

com aquets que a la montanya
van per arruinar a Espanya.

Fof. — Pot se' es qu' es molt lliberal;
com que l' sen xalint al fi
es un gos d' aygua, l' pavana
pot se' l' pel l' hi ha semblat llana
y ha pensat qu' era un carli.

Qui. — Ven, l' bagnar set esquila'.

Sila. — Vostès s' ho prenen per broma,

pero....

Lucia. — Vaja, anem.

(Agafant a Sila pel bras.)

Sila. — Fos home.

(Anantse'n y amenassant.)

Ay! a mi'm van canbia'.

(Dirijuntse a Lucia y se'n
van per la esquerra y arri-
bant en quel per la dreta.)

Escena IX.

Quim, Anton, Fòfol, Quel y luego Nay.
Parlant.

Fòf. — Que triga l' xicot.

Quel. — D' allò

que Jay los armaris.....

Qui. — Si.

¿Que ja estan llest?

Quel. — Si, es di.....

estic d' allò, del saló.

Qui. — Donchs, sen armaris y sentin?

y las arcobas de estuca.

Quel. — Bueno, bueno molt bé dia

(Rentu un cossiet per emport-

tar sel ab aygua.)

Fòf. — Deixem suca Antonet.

Ant. — Suca:

(Anton l'hi allarga la xiera

que se di la mar.) ve'l voy tot
corrent pel foro y empeny ab en Quel.)

Quel. — Oj: animal.

Woy. — Sou.

Quel. — Fri

Woy. — Vos

Quel. — Malt com no'treventas, home,

Qui. — Ve, vaja....

Quel. — Perque'm fa broma

Woy. — Que sabia jo.

Quel. — Falòs.

(En Quel se'n va ab locossi

y coixejant per la dreta.)

Qui. — Au, digas: veyam... que' has dit,
i que t'han dit?

(Se tren la popoleta de la

lentrada facada.)

Woy. — Res, me l'han dit.

Qui— Ganga sino l'has pagat.

Woy.— Be, vull dir, me l'han venut.

(Dona la targeta a Quim.)

Qui— Ah, per'xo, no es pas això,

(Quim se sorprenent al obrir-la.)

¿y això val quatre rals?

Woy.— Si.

Qui.— Si es de sereno.

Woy.— Hoy que no....

Fof.— Miren si es murri.

Woy.— ¿Qui, qui?...

Qui.— Si val sis quarts.

Woy.— Donchs val

ma pela, ¡ay coix!

Qui.— ¿Pero

que no hi vegas lo jornal?

Woy.— ¡Ay! coix, ¿que sabia jo?

si ells.....

(Anton y Fofal s'acostan a Quim
y aquet llegint viu mirantse
l'noy que s'està quiet y gra-
tantse l'cap per dissimular la
travesadura.)

Qui. — ¡To't flich de badoch!

Ves....." vigilo el vecindario
y voy por el boticario.

Fats. — ¡Ja, ja, ja!

Qui. — No riuere poch

l'amo ab això, ¡quina fora!
diria ¡ay! coix, los pintos
també aniran quant fos
a buscà la llevadora.

voy. — ¡Ay, coix! que sabia jo?

Qui. — ¿Y ahont es la pela?

voy. — Ells la tenen

Qui. — Ja'ls hi pots di que las venen

mes baratò aquestas;... no:
ves y digals hi: - m'han dit
que aquestas son de sereno
qu'han d'esse mes grossa.

Woy. - ; bueno!

Qui. - I que no haigi l'escrit
de lletra de motllo, no.

Woy. - No dirà res...

Qui. - Ves, ximplet,
ja l'escrivrem lo verset.

Woy. - ¡Ay, coix! ¿que sabia jo?

(Woy se'n va pel foro: bu-
ton per la esquerra.)

Escena X.

Fofal y Guim.

Parlant.

- Fof. — Això es que l'ha pres corrent
 tirant la pela al taullèl.
- Qui. — ¡Ca! prou lo coneck ab ell,
 prou que l' veig lo seu intent
- Fof. — Per' xò casi es tant gitano
 com un de mes gran.
- Qui. — ¡T tant!...
- Si es un xicot qu'es molt nomo
 pro te'm pit com un gegant.
- Fof. — T'l vers ¿ qui l' escriura?
- Qui. — Fofs.
- Fof. — Ta'm sembla que si: ja rich.
- Qui. — Es que pot ser molt bonich
 sent tant a dictari mots,
 y sino l' escriure jo.
- Fof. — ¿ Qui vos? — ¡ vaja quin poeta!
- Qui. — ¿ Que la faràs mes ben seta
 tu una felicitació?.....

Fof. — Mes ben seta, no ho diré,
pro pot se mes ben dictada.

Qui. — ¿Que ja tens la flò guanyada?

Fof. — No: jo no tinc guanyat res.

Qui. — To sí:

Fof. — ¿Que tens?

Qui. — Cinch dias

que l'amo me'l deu, tenia.

Fof. — Oh, bé això no prova pas
que puguen ferne poeias.

Qui. — Pero, home, ¿que vals més?

Consonants, ni ha un cabàs,

si no ~~t~~ consona ab las *às*

no fas consonà ab las *ès*.

Si la paraula repart

te de consonà ab en menja,

al final hi pots posa

una erre y diu menjar.

Que del modo qu'are està
 qualsevol versos pot fè,
 perquè tathom versos fa,
 del modo que mes comve;
 y jo que ja havia estat
 fins de una societat jove
 que per la tal questió nova
 al cap de vall hem quebrat;

(Arrila l'Anton de la porta
 de la esquerra.)

ja pots pensà si'n sabre;
 perquè jo 'ls conech a tots,
 y com que arreplego mots
 de tots plegats, ho faity he'.

(Se'n va Fofol ab l'Anton.)

Escena XI.

Quim y Voy.

Parlant.

(Lo voy arriba ab la targeta
à la ma y alegre com sempre.)

Voy. — Senyó Guim, aquí té això
(L'hi dona la targeta.)

Qui. — ¿Ja l'han canviat?

Voy. — Si.

Qui. — ¿Aquesta!

¿No veus com causa mes festa?

Voy. — ¡Ay, coix! ¿que sabia jo?

¿escalti, ¿qui ho llegira?

Qui. — Nostre amo.

Voy. — ¿Nostre senyó?

Qui. — Ves, ves, tant, ¿l'combregà?

(Amenantsambo.)

Voy. — ¡Ay, coix! ¿que sabia jo?

Com dir nostre amo.

Qui. — Qu'ets asa.....

L senyó.....

Woy. — ¿L que fa'ls ulls grossos?

Qui. — Si.

Woy. — Es qu'amo'n tenen los grossos.

Qui. — ¡Bueno! tambe'n te una case

(Cridant molt.)

Woy. — ¡Ay, caix! ¿que sabia jo?

Qui. — Aquet xicot m'atabala.

(Se'n va lo Woy.)

Escena XII

Zófal, Nero, Tom, Fano, Quim, Anton, Quel.

—

Ant — ¿Qué has dit, d'a arquinia a la sala?
o bastida al menjado'?

Cantant.

Qui. — No signen butxares
no signen candidos
no den la argumèntia
que no hi dit res d'això,
Dich que feu bastida
Devant del saló.

Fats. — No signem butxares
no signem candidos
no dem la argumèntia
que no ha dit res d'això,
Diu que fem bastida
Devant del saló.

No signem butxares
no signem candidos,
no dem la argumèntia
que no ha dit res d'això.

(Se'n van tats y quin també?)

Escena XIII

Sila y Lusia (disputant.)
Parlant.

Llu. — Las mevas ordas may uiquin rompuadas.

Sila. — ¿Qui'es l'amo, vosté o' don Pau?

Llu. — Lo y'ell.

Sila. — (Es que las guetas sempre son tassudas.)

A fe teniu un gènit?... Del lurdell.

Llu. — I tu; com hi ha mon! que nino mudas...

Sila. — ¿I que vauen que mundi?

Llu. — ¿Que? La pell.

Sila. — Això sent Bartomén que jo no encara.

Llu. — Ves allà dins y calla.

(La Sila s'acosta al portal de
 la dreta y ab brassos crusats
 una y altre, tenen lo mutillo.)

Sila. —

¡Ay la mare!

- llu. — Senyó' Deu meu, ay quanta paciència.
- Sila. — Quanta paciència; ay senyó' Deu meu!
- llu. — Miréu, fins me fa rabia sa presència.
- Sila. — Fins sa presència'm fa rabia, miréu.
- llu. — Sort que jo a tot arreu tinc gran prudència.
- Sila. — Sort que tinc gran prudència a tot arreu.
- llu. — Qui son las que supreixen tant al món?
- Sila. — Las que supreixen tant al món, ¿ qui son?
- llu. — Viure sempre ab molestia y ab zorra.
- Sila. — Viure sempre ab zorra y ab molestia.
- llu. — Val mes a se ser bestia, que ser pobre.
- Sila. — Que ser pobre val mes a se, ser bestia.
- llu. — Sino que a mi modestia sempre'm sobra.
- Sila. — Sino que sempre a mi'm sobra modestia.
- llu. — Deu meu, y quins mals genis que crihen.
- Sila. — Y quins mals genis que crihen, Deu meu.

(Sila se'n va. Per la
dreta.)

Escena XVIII

Lucia y luego Quel.
Contant

(Música de la canción popular
 que dice: "se posa l' vestit d'
 indiana per anar-se cap
 a sarau.")

Luc. — Qui te fills o filles te pena
 Ditrosa la que no n' té cap
 que de glòries sempre va plena
 y lo que son penas no sab.

Lo que 'm vaig casar tant jove
 be puch donar-me una prova
 que la filla es la que 'm roba
 tota la tranquil·litat.

Vinda soch
 y de poch

per xò 'm comensò angorà
y per xò
sense pò
prompte 'm tornaré a' casa.

Quel. —

(Surk pel foro.)

Ay d' aqui (to cor.)
que m' hi sento un ratoli
si se enamorés de mi
jo acabaria 'l pati
si aqui
valia
pia quia
d' armonia
pia.

llu. —

Es en Quel
que m' estima fins al cel
que vol la llum de mel
ab mi que no hi te ve cel

y ab zel
valdria
pia y guia
D'amor fiel.

Quel. — (La musica d'aquet tros es:
"ay noya si vols venir, a
l'hort et..)

Ay noya si vols venir
a dinar a casa meua
te donare' un got de vi,
ma arengada, pa y seva
y hasta l'amor.

Lucia y Quel. — Yes del amor
que tant somnia
ser duenyo mon cor.

Quel. — Creume ho dich de veritat
perque fa temps que t'estimo
y estant tant enamorat

reparo que molt m'aprime
y es del amor.

Lucia y Quel. — T es del amor
que nit y dia
batalla en mon cor.

(Repetint ho acabau per
alt y fan final.)

Parlant.

Quel. — Es a dir, que m'estima?

Lu. — ¿T veste' a mi?

Quel. — ¡Ay, Lucia!

Lu. — ¡Ay, Quel!

Quel. — ¡Ay!

Lu. — ¡Ay!

Quel. — ¡Ay, del amor!

La lenco com lo gat al ratoli;

com lo ratoli 'l pa; com jo à la sort;
 com vostè à un bon marit, y m'ja pati
 com en Bon avvecont un caixal fort;
 com la bola ab un gos; com un pegat
 de Diacalon quan tira 'l lloch clarjat.

Si m'estima, vostè n'es ma escudella;
 si m'avorreix, vostè es ma dejunada;
 si m'estima, vostè es m' amata bella;
 si m'avorreix, vostè es m'agraviada;
 si m'estima, vostè n'es ma costella;
 si m'avorreix, vostè n'es ma arengada;
 si m'estima, vostè es lo meu convoy;
 si m'avorreix, vostè es lo meu Peray.

Aluc.— Jo també 'm sento aquí una gran disputa
 Dels nervis, de la pell, las sancks y 'ls ossos:
 lo buseo, com la llantia à dona bruta;
 com lo govern, als joves mes bons mossos;
 com los guardas, al vi de la matuta;

com los municipals, als pobres gossos:
y'm fa patir, com a l'avaró l'or;
com un sargento, a un quinto qui entra en sort;
Si m'estima, vosté es lo men consal;
si m'aborreix, vosté es ma curabiada;
si m'estima, vosté es lo men bressol;
si m'aborreix, vosté es ma bofetada;
Si m'estima, vosté n' es l' men sol;
si m'aborreix, vosté es ma peonegada;
si m'estima, vosté es lo men carmeló;
si m'aborreix, vosté es lo meu Frasuelo.

Quel. — ¡Curas, Douchs, per mi amor hasta la mort?

llu. — Lo-cura el covassora ab molta astucia.

Quel. — ¿T no'm farás lo sort cridante l' cor?

llu. — Respondré lo mateix, que'm diguin Lucia.

Quel. — Anem Douchs, que si venen ells, per sort
que pot se'n haurém de fer com França y Prussia.

(Se tiran petons tot anantse'n

in en Quel per la porta de la
dreta y Silvia per la de la es-
querra. Al moment surt de la
dreta la Sila que 'ls escaltava
y fa anar lo cap com si un
descubreix un secret.)

Thu. — ¡Aden, Dulce benyol de cal tio Vello!
Quel. — ¡Eres un angel que baco' del cielo!

Escena XV.
Sila, luego Voz.
Parlant.

Sila — Be, vaja, bé; m'agrada y din de mi:
bet' aqui com l'ofent que cridi mort.
Mira, mira, la gueta; bet' aqui,
si ja un padraestre soubo se'm prepara...
¡Com s'entenen! ves; qui ho'bia de Di?

pero jay, del dia qu'ella 'm venyi! Ara,
ja que tant val da avisar a la filla,
tambè sabrè cantarli la cartilla.

Això es una venjança: per mi no fa
per ferme rebre llenya del padrastre,
pero.... casi lle 'm sembla qu'es en va
si ella creu cassà un petit pollastre;
jo avans qu'ella també penso cassà
un pollo, 'l figurint del millor sastre,
; Pobre padrastre! Hasta 'm fas compassió!

(Lo voy surt corrents del foro,
l'hi passa la ma per la corra
y ella alterada l'amenassa.)

; Si fos home!

(Lo voy s'inclina al portal de la dreta.)

voy. —

; Ay, coix! ; que sabia jo?

(Lo voy fuig y l'ila l'hi corra
al darrera.)

Escena XVI

Quim y luego Sila.

Parlant

Qui.— Vaja, està vist, divendres es mal dia.
Tot va al revés, l'admosfera envenena
y casualment avuy, ella volia
forada las aurellas de la nena,
y jo bestia de mi que ja ho sabia....

(Sila surt de la dreta alterada,
cansada y al revés. Quim l'hi
parla ab lo causament. Ell que-
da sorprès y l'escolta atent.)

Sila.— ¡Ay quim xicot! ¡Diu meu! es una pena.
Si fos home, l'matava are al instant.

Qui.— Ves, tant nano, y te un pit com un gegant.

Sila.— Ta l'hi dich....

Qui.— I he'z que l'hi ha fet are?

Sila.— Home; sempre que passa l'ista de bromia,
y'm passa la ma bruta per la cara,
que'm tiba, y se m' engansa com la goma.

Qui.— Es la cola.

Sila.— Bè, que ho fassa ab sa mare;
perque cregui rebra, ay, si fos home!
; Passam la ma a la cara! qui podria...
y are m' ho fa un marrech, que mamaria.

Qui.— Ta li' hi daré uns quants bolets ben dats.

Sila.— Ah, m' ha dit que a la tarde m' ho diria.
; Viindrà demà en lo ball de nove dats?

Qui.— (Prou novetats tenia aquest mitj dia.

Sila.— Digni.

Qui.— Si; salsament per' esta abraçats
viindrè, vaja.

Sila.— ; Viindrà? ; quina alegria!

Qui.— M' agradan molt las macas.

Sila.— ; Quina sort!

aquestas botas tenen lleitj lo cor.

Qui.— Això si qu'es vritat, fount molta planta;
 pero tenen lo cor mes lleitj que l' nostre:
 mes ¿ creu que no coneck que mes fumanta
 es la que més precios ven lo sen vell vostre?
 ¿ ¿ creu que no comprench sa farsa tanta
 encare que no parli may cap vostre?

Prou se que hi ha qui's mostra verdadera,
 pero que l' mes calent es a l'aygniera.

Prou se que aquella rosa d'ardor porta
 tapa en sas galtar pàlida ginestra,
 que jam baix lo carmi que a sobre porta,
 y que l' cabell dorat que llü sa testa
 es d'algum parruquer que de una morta
 los ha tengit tal volta en temps de pesta,
 y que l' blanch que la mostra delicada
 la deu també a l'arros polvos tornada?
 Que la forma del cor que las fa pollas

Deuenen als polissons y a' trompas altas,
per la forma escarnir de las ampollas
y ocultarse ademés físicas faltas,
pesant mes remiidas las embrollas
que pas la carn que mostren en las galtes.
; Modas que gnapo al lleitj hau salut fe,
jochs dels que quièn mas mira meno ve!
Sila.— Aixis m'agrada, fora bo per metje,
perque veig que coneix qui li agrada
lo bon remey que cura de la fletxa,
que reb qui s'enamora ab tanta farda
per casarse avuy dia com mes lletja.
(Se sent ruido per la porta fora.)

Qui.— La venen.....

Sila.— Bueno; aden!

(Formant indornera y ab afany.)

Aquesta tarde,
¿que no tindrà d'ania a' escalfar calos?

Qui— Si.

Sila.— Donchs, vingui a la cuina.

Qui.— Bueno!

Sila.— Adios.

(Sila se'n va per la porta: surt
Fosol pel foro.)

Escena XVII

Quim, Fosol, y luego Anton, Joseph Fano, Pere
Nero y Tom.

Cantant.

(Musica Del "Zumala car-
regui diu que vol venir.")

Fos.— Digam qui es la amiga
qu'ets tu'l seductor.

Qui.— No conve la intriga

no t'puch fe'l sabor,
perque es una espiga
Del camp Del amor.

Fats. — Horror!...

Fafel y Qui. — Perque es una espiga
Del camp Del amor.

Faf. — Donchs siga'l que siga
perque no ho dius fort.

Qui. — Si vols que t'ho diga
son cosas del cor,
per cullir la espiga
Del camp Del amor.

Faf. — Horror!

Faf y Qui. — Per cullir la espiga
Del camp Del amor.

(Segueix la música ab la de:
"carré amunt y carré avall.")

Qui. — Donchs era ahí al dematí

que a la lila jo vaig di
mentres fregaba vejolas.

Zof. — D'això jo'n dich carambolas.

Qui. — Que jo encare era fadrí,
que sempre'm feya patí
y plorar quant era a solas.

Zof. — More de deu quinas bolas

Qui. — I ella sent un ¡ay!

va tornas vermella

coma si ningú may

l'hi hagnés dit maqueta.

Dim. — Ay, ay! l' hagnés dit maqueta.

Qui. — I al darli l' esglay

com la desipetda,

ba tení al desmay

la galta lluenta.

Dim. — Ay, ay! la galta lluenta.

Zof. — Donchs aquesta es

La que temps endava
pingons a' pès
venia pèls carrés.

Qui — Donchs no deu se
la que hi vull ser carreva
perque se be
que no ha venut may re'.

(Aqui comensa la música
de "si n'era pingonera...")

Fof. — Quant era pingonera
anaba no mes
als cabos y sargentos
carrabinés.

Qui. Fof. — Si n'era pingonera
y ore no n' es
de cabos y sargentos
carrabinés

(Aqui cambia ab la música

"patatam que la vella va filant")

Zof. — Patatim, patatam, (al ventre.)
se casat y tira l'am
per un peixet tant menut.

Qui — Es una paciència
que sempre he tingut

Zof. Qui — Patatim, patatam,
se casat y tirà l'am
per un peixet tant menut,
és una ocurrencia
que sempre he tingut.

(Surten Anton, Pep, Zano, Pere,
Mero y Tom del foro y cantan
la mímica del coro de pica-
dos de la Traviata.)

(Aquesta nota no serveix)

Parlont.

Ant. - ¿Ja has fet las bonas festas, Quim.

Qui. - ¡Ay! si.
no hi pensaba: las porto.

Ant. - ¿Y es salud?

(Quim la va à buscar en la
bentraca del seu gech.)

Callen noys que ho veurieu.

Zof. - Va de llegi.

Zano. - Si algú hi ven res, que ho diga ara aquí
perque ho corretgirem.

(Se la posa à la ma y s'es-
cura la clauquera.)

Ant. - Llegiu, si us plau.

Qui. - Alegre de orason

(Llegeix ab pausa com que
llegeix una poesia de pre-
tencions y aixís totol se
temps de respondre.)

Zaf.

Ja es curiós.

Qui. — Celebre el dia hermoso

Zaf. — I tant hermos.

Qui. — En que Tesas glorioso

Zaf. — Es ben dictat,

Qui. — Nació con devoció

Zaf. — I sense llit.

Qui. — Venga paño y turrón

Zaf. — Fa dignitat.

Qui. — Pastels superiores

Zaf. — De Madrid

Qui. — I esperan con amores

(Lo Rey surt de la dreta
ab una olleta.)

Zaf. —

Es vritat.

Qui. — De la bella amistad

Zaf. — Això es ben dit.

Qui. — Su buena Voluntad

Zof. — Just: aquets son.

Qui. — Sus segueros pintores

Zof. — Com hi ha mon
esta molt bé.

Ant. — ¡Es bonich!

Qui. — Au, noy... ¡qu' es fora?

(Lo noy se posa al davant
d'ell perquè l' vegi.)

Mira te'n vas a casa de Don Pau,
que ara estarà dinant, y es la bon hora.
Dius los pintors.....

Woy. — ¿Ab ell?

Qui. — Y donchs, babau,

sino hi es ell ho dius ab la senyora.

Digas: in'nan dit que s' miri això

(Ensenyantli la papeleta.)

¿Sents? ¡Au!

(Lo noy fa si ab lo cap.)

Qui

(Lo rey se'n anaba y quin
torna a cridarho.)

Ah, tu, si t' diu quants som, per darte rals,
digas: Dos peons, jo, y vuit oficials.

rey. — Dirà si ha arribat tropa.

Qui. — Ta ho saps, llús,

que val dir vuit fadrins.....

rey. —

Coix, que se jo?...

(Anantseu pel foro.)

Qui. — ¡Bueno!

(S'adona del costí girat.)

All! noys qu'es just
que anem cad' un al seu lloch.

(Picant ab la ma y a tots.)

Tamo. —

Si: te raho.

(Anantseu per la esquerra.)

Qui. — Vosaltres dos que sou los de mes gust
campireu las parets d'allà l' saló.
Anem allà, que 'us desfaré la tinta.

(Amantsen per la guerra.)

ESCENA XVIII

Zófel y Anton.

Parlant

(Zófel va seguint la feina que
seya en lo final, s'estira de
primer com qui te peresa de
posarshi, mentres Anton aca-
ba de fer un cigarret.)

Zof. — Creuáis que finch son? vaja, servim
com los burros de síria; a se n'hi ha un seix,
tant prompte 'ns despullem, que ja 'ns vestim;
y sempre treballant, sempre 'l mateix,
arribem a ser vell, y no tenim
ni un quarto mes, la bossa may 'ns creix,
¡Ay, Calderon! quin somit! may s'acaba.

Ant.— Sino que ho pagan, jo també plegaba.

Zof.— Oh, es que no se, las horas del descans
 per mi van dalt de un llamp que las ensalsa,
 pero las del treball, semblan gegants,
 montats a' una tortuga que no 'ls alsa;
 la festa també passa en dos instants,
 pro'l dilluns es com una pela falsa.
 Vaja; la vida es curta pel que embarga,
 mes per qui porta 'l pès, se dich qu'es llarga.
 y encare més la nostra, que m'afrauto
 al veure que tot hom ha de compendre,
 que soch de l'art u' ofici qu'es mes fonto;
 perque 'ls demés tots s'han sabut entendre:
 nosaltres no sem res, y encara canto
 que avant aixís, si un Tudar'ns vol vendre
 ni haurà de menester dar'ns la abraçada,
 perque'ns coneixi be sa gent captada.
 Si pensessim que 'l retgla es nostra espasa,

los colors nostra pàlvora, la feina
camp d'honor, lo pincell la bala vasa,
nostres canons los cossos, y cad'eina
sent calculada aixis ab tal punt de basa,
basa que dins l'exèrcit sempre reina,
findríam que'l pintor fora un guerrero,
comensant pèl peò, a' ser lo vauxero.

(Cabant entusiasme y amor propi)

I aixis montant cad' hù de gran en gran,
creuria lo capità, lo subtenent,
al subtenent lo cabo, y si al més brau
l'exèrcit s'a' augmentà, com se compren,
dins l'art, que d'energia tant decau,
podria augmentà'l preu del eminent
y no igualà'l jornal de un mal soldat
al que per general ha estudiat.

Escena XIX.

Anton, Zafal, Quim y luego Joseph.
Parlant.

— (Surt Quim de la ugnerra, y treballa.)

Ant. — Aquesta qüestió d' mi tampoch m'es nova
 per mi 'ls pintors no son mes que nus actors,
 l'amo 'l primer galant; lo galan jove
 es lo fadri majó; ja 'ls pa papèss forts
 qui s'altera; gracios qui a' gracies troba,
 y 'l suplon desempenya los traydors

(Va en Joseph pel foro, Quim lo ven
 al entrar.)

Qui. — Ola?....

Josep — Que Deu vos guardi de mal als tres,
 y encare de que fossen dotse mes.

(Deixa 'l caixó que porta y
 s'assen l'annunt.)

Qui — Donchs jo 'ls pintors comparo resolut
 ab l'orquesta.

Jos. — Tu ets com lo vent: regal·las.

Qui — Que valen dir? Si'l peò es qui va mes brut
amant dels sotarranis a las galfas,
portant oli y beurnis, com es sabut,
èll es qui carregat porta las sulfas.

Aquell que ab pretencions sol parla ab pompa
per escarni als bans misericors, fa de trompa.

Aquell que 'ls sòguls fa ab una escambreta
es'l que 'ns hi fa 'l baix: 'l qu' es suplon

perque 's curt de mans, fa de trompeta,

si l'amo l'ereu; es qui toca 'l violon

qui fa branas o serrors d'escalata,

toca 'ls ferrets, pomdero, 'l mes guasson,

y'l que al oli fa portas y algun biombo,

acompanyant l'orquesta toca 'l bombo.

Escena XX.

Guim, Teseph, Zofal, Nay, Quel, Mero,
Tom, Fano y Anton.

Parlant

Zof. — Be, i que estargim?

Qui. — No, esperat; se primé
nem se se tots lo seculs

Zof. — Be; jo t' flich!

Donchs habenthi altra seina no'n vull se.

Qui. — Sapigas que aqui s' fa lo que jo dich,
y aquell que no l' hi agrada va al carré.

Zof. — T; ho dins, serio aixó?

Qui. — Crech que no rich.

Zof. — Ta venvas, nay, ja estas ben llest per mi.

Qui. — Mano jo.

Zof. — T he, i y qui ets tu aqui?

Cantant.

(Música de la Gran Duquesa.)

Quim. —

To d'aquesta feina
so lo principal
per xò l'amo à mi'm dona
malt mes jornal.
To de tota ma vida
so encarregat
y com l'amo m'estima
may m'ha despatxat,
per xò no necessito
per res, la societat.

To soch pintó,
pintó de tot color
y só per xò
lo fadrí major.

Fats. —

Ell es pintó,
pintó de tot color,
y n'es per xò
lo fadrí major.

Fafel. —

Es una calumnia
 lo que enrahonem
 que l' treballar vuit hores
 i a mi ho deuen?
 Ans que Societats hi haguessin
 ne feyam deu
 y a qui gastem bolado
 dignent que molt guanyem
 quan per assegurans feina
 son dels de menes preu.

Fats som pintós
 pintem de tats calós
 y som per xò
 tant o mes que vos.

Fats. —

Fats som pintós
 pintem de tats calós,
 y som per xò
 tant o mes que vos.

Woy. —

(ve saltant y cantant.)

To trinck, trinck, trinck,
una cosa que'n fa cinch
y a' cada l'entraca
va sent trinck, trinck.

Fats. —

Ell te trinck, trinck,
y una cosa que'n fa cinch,
que a' cada l'entraca
l'hi fa trinck, trinck.

Parlant

Quel. —

Allò ja està' Guimet.

Tos. —

¿Que me'n vray jo?

Woy. —

¡Viva l'amo!

Fats. —

¡Viva!

Ant. —

¿Que ja hem rajat?

¿a veure?...

Woy. — He trumeat en sense pò,
surt una noya.....

Ant. — I bueno: ¿quàn f'han dat?

Qui. — ¡Calla home!

Woy. — Dich ¿què no hi es l' seingò?

y ella que din — papà: — jo m' hi esperat,
y al punt que surt, dich: tingui, es dels pintors; —
y din — ¡ah! bueno, es perat un xich dos. —

Ho llegeix, y s' tren un porta monedon
d' aquells de plata, y din: s' ho partiran; —
jo dich — oh, ¿qui? — din tots, tu' tantost queda.

Qui. — Ver, tant nano, y te un pit com un gegant.

Woy. — I al sentir me a la ma dos cosas fredas,
miro y veig que son.....

Qui. — ¿Què?

Zof. — ¿Quants duros fan?

Qui. — ¿Dos duros?

Ant. — ¿Quatre duros?

Ant. —

¿Cineh?

Way. —

Vnit Invos!

(Lo way enseña las maneras y quin las prent.)

Qui. — Mitja msa:; a plegà ways!

(Crident d'alegria, lo peons admirats.)

Zof. —

A comprar puros.

(Quin se'n va de una porta al altra cridant.)

Qui. — Pere, Mero, Pep, Tom Fano, venim!

(Tots ab entusiasme responen ab ademas.)

Venim, joren nus ulls con dos faranjas

Fano. — ¿Que hi ha?

Mero. — ¿Que hi ha propina?

Fano. — ¿Quant Fenim?

Zof. — Fenim per no se' esclaus, semblant monjas

Qui. — A plegà.

Inel. — En vendre quartos tat hom rim.

Qui. — An, may, recull y venta he las bronjas.
¡Que visca l'amo!

(tots responen ab autuisme.)

Fats. — ¡Visca!

Fof. — ¡Visca l'or!

(Anoussen ja tots per la esquerra.)

Qui. — ¡Hor, a les llars de llers, de llurs, llirs!

Fats. — Hor!

(Al veurels alegres Inel y Joseph se miran.)

Escena XXI.

Inel y Joseph.
Parlant.

Inel. — ¡Els son felissos!

Tos. — Pron que ho reflexiono

Quel. — Vosaltres sempre tristos.

Tos. — Sempre errants.

Quel. — Sempre tronats.

Tos. — Tronats en sense trono.

Quel. — Flach con l'Espanya.

Tos. — Esclaus com los gegants.

Quel. — Deixats, mateix que'l poble al abandono.

Tos. — Mes empenyats, que'ls nostres governants.

Quel. — No'm hi fassoas pensa, perquè això Espanya,
no t'encaporrís may, y creume canta.

Cantant.

(La música es del duo de
las caplas dels dos civils de
"Genoueva de Bravante.")

Tos. — Freginar trastos tot lo dia.

Quel. — y com los leuros maldre vert.

Tos. — Portar caballs aquí a l'espatlla.

Quel. — Per fer lo mon al invers.

Tos. — Rebreu empentas de una alarma,

Quel. — Per un petardo de un ximplet.

Tos. — Lo ser peò.

Quel. — Lo ser peò.

Tos. — Fora un gram que.

Quel. — Fora un gram que.

Tots dos. — Si acàs cabressem
en sense fer ré.

(Aqui comensa la música que
en la Genoveva no's canta, sino
que la toca la música semblant
Garibaldi toca la trumpeta.)

Quant la rifa
ns vindrà

lensarem al ayre
los tautons y los caballs
y direm cridant

que viva Garibaldi

y la Santa Llibertat.

(La música fa'l final y are
se'n poden cantar altres.)

Tos. — Mentre nos plorem altres riuen.

Quel. — Din l'adagi qu' es molt cert.

Tos. — Mentre a fora tenen guerra.

Quel. — Barcelona s'està quiet.

Tos. — Mentre'l poble's mort se gana

Quel. — To se nos que fan molts fechs.

Tos. — Lo se' Espanyol.

Quel. — Lo se' Espanyol

Tos. — Fora un gran que

Quel. — Fora un gran que

Los dos. — Si acas a' Espanya

la pau hi haques.

Quant la rifa

ns vindrà

l'ensarem al ayre

los tambors y 'ls caballs
 y direm cridant
 que viva Garibaldi
 y la Santa Llibertat.

(Aqui segons lo m'èllich se
 n'hi ançadeixen y per n'for
 massa la demomda va la
 següent.)

Tos. — Una vegada cantaban

Quel. — Dos peons a tota veu

Tos. — I a cap y repeti massa

Quel. — Van fe un gall com l'Antoniet

Tos. — Allavors tots los aplausos

Quel. — Van tornarse mils xiulets.

Tos. — Lo ser cantant,

Quel. — Lo ser cantant,

Tos. — No fora res

Quel. — No fora res

Los dos — Si ací tinguessen
un call exprés.

Quant la rifa
ns vindrà
llessarem al ayre
las zornelas y 'ls cantis
y direm eridant
que viva Garibaldi
y la Santa Llibertat.

ESCENA XXII

Quel, Josep, Guim, Fosal, Anton, Josep,
Pere, Tom, Mero, Tano y Hoy.

Cantant.

(Surten tots pèl foru arren-
glerats embossats ab una ca-
pa Madrilenya y caminant

(corrupiti a' si de semblar homes
petits en realitat. La muni-
ca de la Marxa de Garibaldi com
ja s' ven.)

Fats. — Si hoy somos petits
mañana creceremos
y entonces gritaremos
volem guanyá mes naps.

Quel y Joseph. — Chito silencio
que l'amo s' acosta.
chito silencio
si no 'ns despatxaran

(S'alsom ab un bon crit)

Fats — Que Viva Garibaldi
y la Santa Llibertat.

(Sila y Ilusia inteu d'eta.)

Escena XXIII

Quel, Josep, Guim, Zafal, Anton. Fano,
Pere, Pep, Tom, Nay, Lucia y Sila.

Parlant

Quel. — ¿T' d'anchs naltres?

Qui. — Tambe' poden ser festa.

Zaf. — Tambe' son de la part.

(En Quel y Josep ajuntantse mo-
tram alegria.)

Quel. — ¡Ay, que goijosos!

Lucia. — ¿Es dir, que per voste' la seina es llesta?

Qui. — Per avuy, si, senyora.

Sila. — ¡Ay, que ditxosos!

Zaf. — Pleguin tambe'.

Sila. — Som pobres, y no'ns resta
mes que quedantse aqui ab los ulls plorosos.

Zaf. — ¡Val dir que son mes pobres que' ls pintors!

Lu. — Te raho, si' ls pintors semblan senyors.

Sila. — Tots van ab pessa llarga y ab sombrero,
tots portan Madrilenja.

Fof. — No No hi fa re'.

Qui — ¿No ven jo, que m'assemble ab un cotxero

(M'haluia descuidat notar que
al sortir tots cantant ab la capa
no hi ha Guim ni l'Uy; surten
al crit de: Viva Garibaldi.)

D'enterraments? que s' pensa que vaig he'?

Porto aquest sabre todo, perquè espero
teni un pantalon nou, ab bona fe,
sino qu'are vostès tenen mania
qu'es un gasto lo qu'es economia

Si Duch pantalon nou (que'm van escasso)
lo esmalo seient, tronat com es
si'l pantalon es cla, y no tinc pedassos,
un pedàs negre sempre fa pagès,
y un mitj senyó fa riure als bendegassos,

y aixis ab lo sobre todo no's ven res,
y quant ni l sobre-todo 'ls forats t'apa
llavors, per fe'l senyo, llogo ma capa.

Aveg per anà bunich es baig tot homi;
n'hi ha, que no mes menjam arengades,
altres que malts dinars van a d'a'l tom,
y tot per ser personas respectadas,
que si he' es cert de que la roba's rom,
y l'home viu sancer grans temporadas,
la societat del sigle veig que aproba
respecta mes que als homes, a' la roba,

Lucia. — Aquesta es la desgracia de las donas,
que no poden menja' y valen ser ricas
desgracia del joven y de minguonas
que fins son disbarat per amar bonicas.
¡ Mon ignorant! mon!... vaja mon de monas,
que las grans fan ballar a las mes xicas!

Qui — I com que'l mon enclou tan gran misteri,

per leu l'assen, anem a se un tikeri.

Sila. — I cam quedem i vindrà deina a Ballà?

Qui — Vindrà, no més per veure una donzella,
per veure la que l'cor me va fletxa.

Quel. — Anirem al teatro de la Estrella
que som la pantomina.

Qui — I en allà
ballarem a la moda de en Titella

Escena XXIIII

Dits y Lucia

Parlant.

(Surto Lucia del forr.)

Faf. — I llavors sortirà la seva Jana
y quedará per xasco la minyona.

(Faf nom para atenció.)

Sila — Es di, que ja es casat? ¡Desgraciada!
Ay, aguantenme mare, 'm moro jo.

(Sila's mitj desmayá en brassos
de Lucia.)

Quel. — Mare l'hi ha dit? Es di que ja escasada!

Lucia. — Mentida, que soch vinda. ¡ Vil traicio'!

Sila. — Qu' era padri' ha dit mes de una vegada.

Qui — Tho torno á di, soch un padri' pintó.

Sila. — Be, no'm fa res, per xò; visca la greca!

Tos. — Que le den Corassao.

Quel. — Fassos la lleca.

Cantant.

(Música del vals de la ópera

Faust, última part.)

Fats —

Are

sem gatsava

qu' es la mare

que mepara

la mampava
 guia
 de la via
 d'alegria
 que valdria
 un valset

Donas. — No pot se
 perquè nosaltres no'n sabem

Homes. — Pro donas això no hi fa re.

Donas. — Donchs si valen ballar, ballem

(Cada dona agafa un home,
 quim ab Lucia y ballant
 surt d. cosine del foro y ells
 paron de ballar formant un
 semi-circo, homes y donas.)

Fats. — Laralava, lava, lava,
 laralava, lava, lava,
 laralava, lava, lava,

lavalalalala, la, la, la.

(La música segueix el
mateix vals.)

Di. Come. — Es a di

que en aqñi

sense mi

si fa aixi

lo treball

que en detall

sem l'encall

per fè un ball.

(Segueix la música tal com
hem cantat aquesta lletra.)

Fots — Fem un ball

sense orquestra

y fem festa

sem protesta

del treball

y un encall
 fem pèl ball
 de la festa
 del gal
 de la festa
 del gall.

(Segueix la música del primer
 que hi ha en la simfonia del
Erroador, es dir, lo primer
 que tocan.)

D. Cosme. — Perque fem festa
 y protesta
 com pesta
 linnesta
 d'aquesta
 gran art? ...

(Segueix lo vals lo-fem un
ball etc. ab la següent lletra.)

Tots. — Perque ab grat
y molt llestas
molt honestas
bonas festas
hem portat
a D^a. Pau
que molt bran
D'or dos festas
na dat.
D'or dos festas
na dat.

(Segueix la música que l'
mateix Dª Cosme ha can-
tat anteriorment de la
simfonia del Trovador.)

D. Cosme — Perque molt llestas
y honestas
florestas

Las festas
 a mi no m'heu dat.

(Segueix la mímica de la
 tuela Buenas noches señor

D. Simon.)

Pintors. — Senyor Principal
 Demà qu' es Nadal
 deixant lo treball
 mengi ab gust lo gall.

S. Cosme. — Ja es bon tall.

Lucia y Sila — I nosaltres
 si es un liberal
 bonas festas
 l'hi donem igual.

I nosaltres
 si es un liberal

S. Cosme. — Radical

Lucia y Sila — Bonas festas

D. Cosme. — Bonas festes

Pintors. — Bonas festes

Fathom. — Bonas festes

senyor principal.

(Segueix la música de la
primera part del noy
de la Mare.)

D. Cosme. — Que 'ls hi darem
ab los noy del ofici
que 'ls hi darem

perque estiguin contents.

(Aqui segueix la segona
part o siga la part alta.)

Auuy es dia
de fer un sacrifici
perque dignin
que tinc bons sentiments
vaja, tenir quatre rals

per bullici
 y aixis 'm podreu divertir
 ab mes dines.

Fets. — Gracias, gracias
 no esperabam res mes.

Prou.

